

367.

1

Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Zinių lapo Nr. (nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas
renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Biržų-Lauko d. Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(oficialinis vardas) (liečiantįjį pavadinimą pabraukti)
Šilalės valsčiaus Tauragės apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Lirgamerienė Nadiežda verslas mokytoja
Gimimo vieta Jurbarkas valsčius Jurbarkas apskritis Raseiniai
Adresas: Šilalės pašt., Vaičių pradžios mokykla Vaičių kaim.
Tauragės apskrities.

Žinios surašytos 1935 m. rugpiūčio mėn.

1 Eilės Nr.	2 Vardas rašomąja kalba parašytas		3 Vardas vietos žmonių ištarme	4 Senovinės vardo formos	5 4 skilties šaltinis	6 Žinios surink- tos iš	7 Dalykas	8 Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	9 Dydis	10 Lokalizacija	11 Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	12 Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1.		Akmena	Ākmena			Ž.k.	upė	Turi labai karčionius krantus ir dug- nas akmenų.		Teka vakarų kaimo pusė.		
2.		Alka	Ālka			Ž.k.	pieva- dirva	Buvusi pelkė, dabar nusausinta karčionių klonijose.	Apie 6 ha	Dešimajame Akme- nos krante už beto pil- siakalio vietas.		Alkos pakrastyje yra supietas pi- liakalnis.
3.		Baravykai	Baravjka			Ž.k.	3-jų ūkių paradm.	Žemi gana lygi, dubama.	9 ha	Rikoje Borų - lauko ir žvėrių karmis.		Baravykų gyvena 3 ūkininkai ir kevi- po 3 ha žemės.
4.		Bravoro dauba	Bravora daubā			Ž.k.	dauba- pieva	Dauba, dug- ne šaltiniai	1 1/2 ha	Į pietus nuo fuš- kevičiaus ūkio prie šilalės vietas.		
5.		Lumburė	Lūmbure			Ž.k.	pieva	šaltiniuota, žemi gromta		Vakaroniame kaimo krante.		
6.		Lurpynės	Torpiūnes			Ž.k.	miškelis	balotas, apau- gęs skurdišio- mis pušimis	Apie 4 ha	Rytinėje kaimo dalyje		Seniau imdavo durpes, o dabar auga miškelis.
7.		Grūšpaučiai	Grūšpaučė			Ž.k.	pieva	Pelkėta, durpynai	Apie 20 ha	Sušros, Kentros ir Poškos žemių ri- koje.		
8.		Gandrinė	Gandri'ne			Ž.k.	durpynas	Pelkėtas	Apie 150x100	Rytų kaimo pusėje		
9.		Gaužės	Grāužes			Ž.k.	ariama žemė	juodžemis su žvyru	Apie 1 ha	Dešimajame Akmenos krante		
10.		Ilgutė	Ilgūtė			Ž.k.	pieva	juodžemis	1 1/2 ha	Ant ribos juo- kevičiaus ir ty- mančiūso žemių.		
11.		Kampinė	Kompē'ne			Ž.k.	ariama žemė	lygi.	1 ha	Žiemos vakarų kaimo pusėje		
12.		Kinsuolės	Kinsūdes			Ž.k.	pieva dirva	Kupstuota, vietomis lygi.	1 ha	Dešimajame Akme- nos krante, riboje prieš ir dukterinių žemių ir juodo žemės.		
13.		Krušiški	Krāššēkē			Ž.k.	ariama žemė	juodžemis su smiltimis	Apie 4 ha	Į vakarus nuo juoskevičiaus ūkio		
14.		Marka	Mā'rkā			Ž.k.	buvusi kūdra	Ydubuma, kuris vasarą beveik sausas.	Apie 40x20.	Šiaurinėje kaimo dalyje.		
15.		Prūdas	Prūc			Ž.k.	kūdra		Apie 50x20.	Vakarinėje kaimo dalyje sušros karo ūkyje.		
16.		Pilis	Pē'lēs			Ž.k.	piliakal- nis	Pailgas, vasaros rytį galas pakils aukščiau.	Apie 17 m aukščio 80 m ilgio ir 60 m pločio.	Supiltas dešin. Ak- menos krante Alkos pakrastyje.		Piliakalnis iškasi- tas. Žmonės ieško paslėptų turty.
17.		Prūdvieta	Prūdvietē			Ž.k.	pieva	buvusi kūdra, o dabar išdū- vusi.	2 ha	Vakaronėje kaimo dalyje Galkausko ūkioje.		

1 Eilės Nr.	2 Vardas rašomąja kalba parašytas		3 Vardas vietos žmonių ištarmė	4 Senovinės vardo formos	5 4 skilties šaltinis	6 Žinios surink- tos iš	7 Dalykas	8 Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	9 Dydis	10 Lokalizacija	11 Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	12 Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
18		Šimkiškė	Šim'kškė			Ž. R.	arjama žemė	puokėmis su smėliu	1 ha	Prie Brevon daubos.		
19		Vingis	Vin'gė			Ž. R.	pieva	lygi, juod- žemis.	2 ha	Dešimajame Akme- nos vingyje Juoro duko senėcis žemėje		Buvo gilių saltūvis, bet dabar baigia džiūti.
20		Užpelkiai	Užpelkė			Ž. R.	arjama žemė	kalva, daug akme- nų	3 ha	Norkėvičiai ūkys.		
		Biršų Lauks D.	Beršų Lauks D.			Ž. R.	Kaimas		4 kiemų apie 250 ha	2 klm. į pietryčius nuo Jilalės		

13 Istorinės žinios

4. Bravoro dąuba. Netoli dąubos ant kalno yra buvusio dvaro sodyba. Toje dąuboje buvo dvaras bravoras. Paskutinis ponas buvo Montvilas. Jam įjo baudžiavą visas Biržų Lauko did. kaimas. Tėmonis pasakoja, kad dvare yra užplaktas žmogus ir palaidotas ant piliakalnio. Dabar dvarvietėje gyvena Montvilų anūkas Žeiskėvičius.

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai

13. Krušiške. Toje vietoje gyvenus baudžiav-
ninkas Krušas. Ponas jį išvare ir ta vieta likusi
„krušiške“.

16 Tautosakinės žinios

16. Pilis. a) Yra pasakojimas, kad kažim koks
Dukternis gaus kartą arklius ir jam pasro-
dėjusi dūša. Dūša sakiusi jam: „Eik ir kam kalnų. Aš turiu 12
auksinių balvų. Po to gyvensi ne ilgai, bet laimingai, o be to mane
išgelbėsi.“ Dukternis įeis kasti. Bet besarant jį išties stabas ir urkas
jį daugiau nematęs.

b) Dar pasakojama, kad trys piliakalnių sekma-
dreniais Akmenėje laike sumos moteriškos
maudosi. Pasiame piliakalnyje turiai užkasti.

№. 4. Bravoro dąuba. Pasakojama, kad mirusį paskutinį
dvaro poną vežė į bažnyčią keturiais pakrūkytais arkiais, bet
staiga arkiai sustoję ir negalėjo paversti. Tada praeidamas pro
šalį, vokiečių patarė kinkytis arklius prie antro vežimo galo ir
tiek atbulą poną senuvežė arkiais į šilalę. Ties necloras
buvo ponas, kad net pritosios dvaro jam kelią pastojė.

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas Juozaitis Petras 16. №. 4, №. 5, №. 8, №. 7, №. 10, №. 11, №. 14, №. 15, №. 17, №. 4.

№. 18, 2) Žeiskėvičius Stasys 13. №. 4, 15 №. 13, 16, №. 16 (a, b), №. 1, №. 2, №. 3, №. 16, №. 13, №. 20, 3) Lukošė-
vičius Juozas №. 6, №. 9, №. 12, №. 19.

Gimimo vieta(os) 1, 2, 3 Biržų Lauko did. kaim.

Amžius

		3, 1	2		
iki 15	15 — 25	25 — 40	40 — 60	60 — 80	per 80

valsčius

Šilalės

apskritis

Tauragės